

COLUMN BISSCHOP RON VAN DEN HOUT **De kerk: zichtbaar en onzichtbaar**

We hebben al twee keer gesproken over de Kerk als mysterie. Ze is zichtbaar in de wereld aanwezig én ze is onzichtbaar. De zichtbare en de onzichtbare dimensie van de Kerk vinden we vooral terug in de sacramenten. Laten we het Doopsel maar als voorbeeld nemen voor deze column. Er is een zichtbare kant en een onzichtbare. Het ene kan niet zonder het andere. Er moeten uiterlijke handelingen worden gesteld, er is water nodig en er klinken woorden, en zonder dat alles is er geen sacrament. Wij spreken in onze Kerk van sacrament; het Griekse woord is *mysterion* – dit Grieks verstaat u wel. Het legt de nadruk op het onzichtbare. Het zichtbare is een uiterlijk teken van het onzichtbare.

Bij het doopsel is water nodig. Als er geen water is, kan er niet worden gedoopt. Het water wordt over het hoofd van de dopeling uitgegoten en daarbij klinken de woorden: "Ik doop u in de naam van de Vader en de Zoon en de Heilige Geest." Deze woorden horen er bij. Zonder deze woorden is er ook geen sacrament. Alleen het water over het hoofd uitgieten is niet voldoende. Met de woorden geven we de juiste betekenis aan het water en de handeling van het begieten.

Het is ook belangrijk dat déze woorden gebruikt worden. Ik heb wel eens vernomen dat de bedienaar zei: "Ik doop je, dat het je goed mag gaan in je leven en dat je zegen zult verspreiden." Dit zijn wel zinvolle woorden, maar horen in de voorbede thuis. Voor de geldigheid van de christelijke doop is het belangrijk dat er water wordt gebruikt, én de juiste woorden (zoals ze in het Evangelie volgens Matteüs en in de Handelingen van de Apostelen staan).

Op onzichtbare wijze deelt de dopeling in de genade van God, maar Hij komt onder een bijzonder teken. Christus is eigenlijk degene die doopt. Het sacrament is het instrument waarlangs Christus zijn genade uitdeelt. Via het uiterlijke teken laat de onzichtbare God zijn liefde zien. Zoals je ook je liefde voor iemand kunt laten zien met een kus.

Zo is ook de Kerk zichtbaar in haar leden en in haar instituties, maar tegelijkertijd geestelijk en onzichtbaar.

- Ron van den Hout
bisschop van Groningen – Leeuwarden

UITNODIGING VOOR BIJBELCURSUS MET BISSCHOP VAN DEN HOUT

Ontmoeting met de aartsvaders van het geloof. Genesis 12 - 36 lezen met de bisschop

Het boek Genesis in het Oude Testament verhaalt over Abraham, Isaäk en Jakob, de aartsvaders van het joodse en christelijke geloof. Mgr. Ron van den Hout is docent Oude Testament geweest en deelt zijn kennis graag met geïnteresseerden. Centraal staan de Bijbelverhalen in Genesis over Abraham en Jakob. Van harte welkom in het bisdomhuis!

Data: 25 september, 23 oktober, 6 november, 27 november. **Tijd:** 19.30 tot 21.00 uur.

Plaats: Bisdomhuis Ubbo Emmiussingel 79, Groningen (10 min. lopen vanaf het Centraal Station). Parkeren kan op het parkeerterrein van het bisdomhuis.

Aanmelding: Bisdomhuis, mw. Lisette Winter, tel. 050 - 4065888.
E-mail: l.winter@bisdomgl.nl

KERKMUZIEKDAG 6 OKTOBER 2018 TE EMMELOORD

De Diocesane Commissie Sint-Gregorius van het bisdom Groningen-Leeuwarden organiseert op 6 oktober 2018 een kerkmuziekdag voor koorleden, dirigenten, organisten en andere belangstellenden op zaterdag 6 oktober in de Heilige Michaelkerk te Emmeloord. Een muziekdag rondom Marialiederen en het 'Sanctus' in de liturgie. Aanvang: 10.00 uur. Kosten: collecte ter bestrijding van de onkosten

Opgave: Per mail: l.winter@bisdomgl.nl of telefonisch, 050-4065888

ONTMOETINGS DAG IN JOURE 11 OKTOBER 2018 voor mensen, die hun partner hebben verloren

De Diocesane werkgroep *Partnerverlies* van het Bisdom Groningen-Leeuwarden organiseert elk half jaar in telkens een andere regio een *Ontmoetingsdag* voor mensen, die hun partner door de dood hebben verloren. De eerstvolgende keer ontmoetingsdag plaats is op **donderdag 11 oktober 2018 in Joure van 10.00 tot ongeveer 15.30 uur** in het parochiehuis, Midstraat 110, te Joure

Elkaar 'ontmoeten' staat op deze dag voorop, omdat gesprekken met mensen die kort of al langer geleden hetzelfde hebben meegemaakt heel waardevol en helend kunnen zijn. Pastor Bernard Buit houdt een inleiding over verliesverwerking. Hij zal ook stilstaan bij de plaats, die God inneemt bij verliesverwerking. De dag wordt besloten met een korte viering. Koffie/thee en een lunch is aanwezig. Deelname kosten zijn € 12,--. Desgewenst kunt u gezelschap uit uw omgeving meenemen. Tot 3 oktober 2018 opgave bij:

Het bisdom Groningen-Leeuwarden, mw. Lisette Winter, tel. 050-4065888. E-mail: l.winter@bisdomgl.nl. Nadere informatie bij dhr. A. van Rijdt (tel. 0527- 615748), mw M.H.A. Steen-Blom (tel. 0516-850820) en mw. J. v. Mensvoort-Brugmans (tel. 0591-351596). Bij opgave ontvangt u rond 4 oktober een programma en routebeschrijving.

BELEEF DE WERELDJONGERENDAGEN VANAF AMELAND

De Wereld Jongeren Dagen met de Paus in Panama: Het is misschien je grote droom.

Maar wat als je merkt:

- Ik moet naar school
- Ik moet werken
- Ik ben nog geen 18
- Ik kan die reis deze keer niet betalen

Dan is dit de oplossing voor jou: Kom naar de Nederlandse **WJD@home op Ameland! In het weekend van 25-27 januari 2019.**

Ameland heeft net als Panama: • Veel zee • Mooie natuur • Leuke mensen

En tijdens de WJD ook: Geloofsgesprekken, catechese door bisschoppen, eucharistievieringen, een avond van barmhartigheid, workshops en een strandwandeling. PLUS : Live verbinding met Panama

Het thema van de internationale Wereld Jongeren Dagen is: "Zie de dienstmaagd des Heren; mij geschiede naar uw woord" (Lucas 1, 38). Paus Franciscus benadrukt dat Maria met haar geloof, moed en durf een voorbeeld is voor jongeren en de Kerk.

Aanmelden? Mail naam, adres, telefoonnummer en eventuele bijzonderheden naar info@jongkatholiek.nl Leeftijd: jongeren van 16 tot 30 jaar. Kosten: € 75,--.

Mocht dit voor jou te duur zijn, neem dan contact op met het bisdom. Het deelnamebedrag overmaken op rekeningnummer **NL11 INGB 0002784498** t.n.v. 'Secretariaat RK Kerkgenootschap' te Utrecht. Omschrijving: '**Home 2019**'. Aanmelden kan tot 20 december a.s.